

Xikko Pana Xaytidhdhe Kollinkito Dhellinkotay Ana Kolladhi

Kollo Ashshankito 3 – Ille Taye Qhac'ay

**GHAPAYYO 3 -pishkko hayyu
pana t'eena hayyu**

OCTOBER 2022

Makaanise Mathiwoose

dihmampakko kollinkito

Komithe napse pinnisa kate qhaat'eete

Katiye Maafe Muurfaye

Dihmampakko dhamma, ghohkko inthawte

dhellinkitona

Komithe napse pinnisa kate qhaat'eete

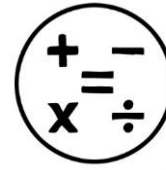

KOLLO

PISHKKO HAYYU

	Pishkko Hayyu Pana T'eena Hayyu
GHAPAYYO	
ALAAMA	Qhoottaane pishkkitoosi apaqhqhasa
XEERE	Tak'ik'a 20-25
NAQNO PUDHUNATTE	Haka dhelle 20
XAYTO	Dhelle qhorratte kitteema qakkadhenu pana shikkaare noosi xayto ghari.
POOLETTAY	Qhorratte dhamma kitteema qakkadhe
MAAHXHXADHD HE	olho a eemadhi
SILME	olho a eemadhi

ALKASTTE

ho dhikkito
pana ho arnito

pako

THAAYAMMIINE

- Dhelle qhoottaane pishkkitoosi k'aalathadhde dhiheete kittatte xulsadhe pile pile sheeghnanki. Xulsadhe kollinkito kodhmito kutay xulsadhetay olho mi'aadhenu gheeqasaasi eemettay xawwadhdho k'aalathadhdeete eeme. (Dhelle Lelleehamissa dhikkattatte ishiggho k'aalathadhdeeteesi ye xulsadhonki uaxaaray.)

KOLLINSADHE

- Dhelliga pudhunatte kittatte xawwadhdho k'aalathadhdeete pishkkito apayni nu gharti payni, Lelleehami dhelle xarghge huusundhiisi wark'k'atheema xawwaddhetay pana xeesisenu kaasqadhetay sikaapoose alkasamna. Dhelle dhiheesi thunku kollannannu xarghge tak'k'amadh (Payyo xarghge izzexiisi ghandhaqqakooma c'aqhqhalis, xarghge izzexki an ansheeghi. Ghothakko me'iki an sheeghi) pay. Thannu dhelle qaleema dhiha. Holu xarghge pulettay nahola.
- Mi'aadhe xawwadhdho k'aalathadhdeete ghapadhetay (alkase) payni, Hibhaasi kkaardhadhdhe mi'aadheete meelle pishkkitoosi si'ilattay pana kkaardhadhdhe pileesi meelle poshkkito qale ghapama maahxhxadhdhe si'ilatte nu teexettay kodhmuusi sikaapoose. Dhelle thunku kifile kitta'itha lallaaghamnenu kodhas. Dhelle k'aark'k'arssa huusundhiisi tayenu, (Mi'aye olho pukkaqe lighaasi kit'ime alka sheeghay qaleema kodhetay lighnu sheeghi)

ACHCHANTIINE

- Dhelle makaxxe qhoottaane pishkko huusundhi naasi haye alkasnanki isundhe kaasqadh. Dhelle malse thunku teexnenu kodhasppa kodhdhankinna dhelle muloote makaxxe pishkko huusundhi naasi hahayettay na hoholepa tak'k'amadhonki. Xarghge tookko haqispa "Xarghghu haayyu" payay. "Xarghge haahuusi ayye hi'aasnay?" paypa kaasqadhay. "Husi goththe hayyu" napay. Goththe muloosa tak'k'amadhettay kodhpa holu pileesikka tak'k'amadh panaama dhikko 1 haka 5 saasasi riirettay Dhihe. Xarghge haahundhi pileesikka ghapadha. Napay: "Gothakko lakki ansheeghne" . Xarghge mulo Gothakko hxupin sheeghenki. Goththissa hxupiniisi riirettay dhelle qaleema dhihindha.
- Kaasqadh: "Goththe haanittay olho an kodhe alkasne mo'o?" Dhelle assaappo huusundhiisi thunku arasne pana hi'aasnenu kodhas (Dhihe, lelleehisne, tukke, qhoshe.....).
- Luhthe tootte haqisppa, "Husi luhtte thayyu" payay. "Luhthe thaahuusi ayye hi'aasnay?" paypa kaasqadhay. C'aamma me'iki ashsheeghti? paypa kaasqadhay.
- "Olho luhhe haanittay ankoni mo'o mo'o?" paypa kaasqadhay. Dhelle thunku assaappo huusundhi teexannenu pana thunku hi'aasnenu kodhas (Oghadhe, sorraddhe, here.....) t'eena tiqadhenu pishkko qaleema lelleehameasi kodhe olho gheeqasa qhooti kodhdhi noosi nu qalli.
- .Mi'aye izzexiisi kipeepe kapa thunku shikkaarrennu kodhas "Kittatte c'aamma me'iki ansheeghni? paypa kaasqadhay. Luhhe muloosi dhelle qaleema dhihindha. Dhelle lakki kipeepe kitteema thunku shikkaarrennu kodhas. Kitteema xarghge me'iki ansheeghni?
- Dhelle; Pukkaqte, hashshiine, kilpayye pana goththe luheeteesi qhaallitakkottay kollis (Achchanto arasaasikka eema)

KOLLO

Meelle heenna arasa hxupin hayyu

GHAPAYYO	Pishkko hayyu pana t'eena hayyu
ALAAMA	Meelle heenna arasa hxupiniisi arasa
XEERE	Tak'ik'a 25
NAQNO PUDHUNATTE	Haka dhelle 20
XAYTO	Dhelle qhorratte kitteema qakkadhenu pana shikkaare noosi xayto ghari
POOLETTAY	Qhorratte dhamma kitteema qakkadhe
MAAHXHXADHDH E	olho a eemadhi
SILME	olho a eemadhi

THAAYAMMIINE

- Lelleehami meelle heenna arasa hxupinnu pana pishkko qhamussa lighaasikka noosi xulle. Dhelleete qhoottaane pishkkito arno xawthami pile sheeghe alkasna. Gheeqasa payni heenna pishkkitoosi arase qharra'itha k'aalathadhhe pishkkito (Sindhe, ehxhxe, qhaame, qarraako, ghoththe) hibhbadhettay xeere dhamma saarpis.

KOLLINSADHE

- Dhelle pudhune dhammanna kifilatte kittatte olhu apaqhqhase, oshooqshadhe, pana olhu hi'e kaa'itha a kaasqadhana lallaaghame pana qalladhe alkasnanki.
- Pudhunatte kittatte dhelle pile kula (Rakko apaqhqhasatte, eemadhatte, kotta'anko pishkkito.....) dhelle heenna ye ille lighikki qagha payni, olo illena reehi taaki reehame thuusundhiisi assaappo olo xawwadhi. Emma kapay koro lakki taaki na ghutay kodhdi payni qhoota meelle heenna kaa'itha thunku dhihannessa dhelle noosi qalla. Kapay hussa wo'ikidhdhe pileesi he dhikitoomakki kodhni. Xeere mi'aye heenna pishkkitona Rakko qaghi, pulthakko pile qale arepa arase illettay alkasnanki. (Payyo mi'aye rakko meelle heennay na qaghi pile k'ark'arra. qaleema)

ACHCHANTIINE

- Dhelle thunku sikaajjaama qafanneppa qakkadhonkinnu kodhas. Kuyyu qhoota pishkko haani kodhadhina kaa'itha ankollannaani.
- Qhaame tukka. Napay: Hisi qhaame. Thunku apaqhqhasnennu ine k'aark'k'aranki. Dhelle thunku qhaame kohxnennu kodhas. Sindhe hi'aasa. Napay: Husi sindhe haani. Sindhe haani hxinoosadhenu one k'aark'k'aranki. Dhelle thunku sindhe huusundhi kohxnennu kodhas. Dhelle noosi ghoththe haahu hi'aas. Napay: Husi ghoththe haani. Olhu ine kaa'itha qagha thunku apaqhnennu ine k'aark'k'aranki. Dhelle ghoththe huusundhiisi thunku lelleehisne kodhas. Ehxhxe nu hi'aas. Napay: Hisi ehxhxe haani. Eemenukki ine K'aark'k'arrenki. Dhelle thunku ehxhxe huusundhi kula hi'aaane kodhas. Qarraako haahu lihas. Napay: Husi qarraako haani. Thunku a lokannaaninnu ine tak'k'ami. Dhellekka qarraako huusundhiisi yuke.
- .Dhelle ehxhxe huusundhiisi k'upeppa ikkittaane kifilatteesi apaqhqhasonki. Kaasqadh: Qhaame haahuttay mo apaqhti? Dhelle thunku hayyo kifilatte oshooqshannennu kodhas. Kaasqadh: Sindhe haahuna mo hxinawa? Dhelle sikaajja miinte thuusundhina qaghaasi thunku kohxnennu kodhas. Kaasqadh: Moho dhakaadha? Dhelle ehxhxe huusundhiisi puleppa hekapa'itha eemadhonki. Kaasqadh: Mahiiti? Thaayammo: Qhoottatti lelleehame na malse dhelleete kaasqadhettay uaxaaray ye gheeqasnikka, Emma kapay kasqinkadhhe huusundhinu malse thunku gheeqastiisa thunku assaapanne kodhas. Malse dhelleetes a kaasqatti payni heenna tookko taaki lakki arasenu hxaffayina.
- Dhelle heenna kaasattay oghadhe tupettay thorppadhhdhissa okaayana qhoottattissa the heenna haani maraamarsissay kodhdhe gheeqasa. Kpro qhamunku meelle heennay hxupin sheeghiisa pana heennissakka pishkkito qhoottaane pile pileete qhamunku qaghessa mi'aadhe noosi qalli.
- Ghoththe haahuttay (apaqhqhase, eemadhe, sinsadhe/ oshooqshadhe, kohxe, lokadhe) heennadhheesi riirettay nappape payni hokaleema thunku na hollennu dhiktis, To'on to'on tupettay, qhoottaane pishkkito hinkakka payni heenna muloosi thunku kodhdhine isundhe kaasqadh
- Dhelle qale "Simooone payi" (Achchanto arasaasikka eema)xikkadhindh. Xikkito kittatte qhoottaane pishkkito pana heennadhhe hxupiniisi tooma eeme gheeqasa. (Lighnonu: qhaamte thaahu ghappadhdi, luhheesikka shoshoqha, ghoththeesikka lelleehia, hayyoosikka oshooqshadhe.....)

KOLLO Heenna Oshooqshadhatte

GHAPAYYO	Pishkko hayyu pana t'eena hayyu
ALAAMA	heenna oshooqshadhatteesi tak'k'amadhpa hxinteesikka arasa
XEERE	Tak'ik'a 15-20
NAQNO PUDHUNATTE	Haka dhelle 15
XAYTO	Dhelle qhorratte kitteema qakkadhenu xayto ghara
POOLETTAY	Qhorratte dhamma kitteema qakkadhe
MAAHXHXADHD HE	Aahxadhdhe shahatte pile pile kupaayyakko izzex haka salax saasa
SILME	olho a eemadhi

HELAATHAY (THAAYAMMIINE)

- Lelleehami, hxinte pile pileesikka nakittaa arama. Maahxhxadhdhe hxinawno pile pile sheeghaasi tak'k'amadhe alkasamnay. Emma kapay shahe tooma arasa. Moonu payti he dhamma he ille ligha kodhdhekka payni hxinawno pile pile sheeghe, dhelle hxinawnoosi illena ikkaashe pana arase thunku alkasnenu isyndhissa mulo t'iwwa quktatte kitteema kodhe gheeqasa.

KOLLINSADHE

- Hxinteesi arasenu Koro rakkise alkase alkasna. Olho hasa ligha qallettay kodhmo xeesa kodhadhe alkasna. "Pisitakku hxinawa, Husi qhamo qashkkito hxinawi...."
- Perre dhelle pudhunissanna pana arnnidhdhe, qhoota shiththito kasqinkadhdhe kaasqadhe alkasnay. Dhelle kaanooma hxinawnussa hinkakka kodhdhe alkanna holu xaytu qharro na hxinoosadheesikka hela thaaynanki. Dhelle takkumma noosi kasqinkadhdheesi k'allaale nu kodh. (Oshooqnoosi arasettay, c'ikadhe taaki ye wo'onki payni).

ACHCHANTIINE

- Dhelleesi qhoota meelle hxupin heenna arasa kaa'itha na thaayis, thunku dhihnennukka kaasqadh. (Apaqhqhase, eeme, hxinawe, lokadhe kohxe) Heenna qagha muloosi dhihenuppa xeeru qallenna ghoththe huusundhiisi inthawte kodhe alkasna. Dhelle thunku ho qale dhihnennu isundhe dhiktis.
- Napay: Kuyyu heenna oshooqshadhatteesi ammaraammaraani. Kaasqadh: qhootaane pishkkito na hunka gheeqamaasa aranki?
- Dhelleesi aahxe shahatte qale kurssipannadhdhe qale it't'oos. Kurssipanna tookko laaghghamtissanna illighghapa dhelle thunku shahe oshooqshannenu kodhasay. Dhelle thunku mo'o oshooqshadhessa pana mo'o thunku nu dhakaadhiisa qhamunku arasnenu faroote nu tex. Kaasqadh: Hisi a oshooqshanna muhho lighi? a c'ilkatti? Huni c'ikadhonkuu? Xaytoosi hela thaaya. Husiisi xayna qharra'itha hela thaaynanki. Hxinawnoosi a eemana mu ho lighi?
- Aahxe shahatte pileesi nahola. Aahxadhdhe muloote sinsadhe tupettay, dhelle thunku tak'k'amadh. Holay isundhe kaasqadhay.
- "Inthawampakkoosi kammata" (Achchanto arasaasikka eema) xikkadhe. Xeere qagha payni kodhmussaasi akodhana kodhmo hunka heenna arasa thunku k'aark'k'are alkasnanki (Kanqe shoqheesi apaqhenki.....)

KOLLO Heennadhheesi Reehe

GHAPAYYO	Pishkko hayyu pana t'eena hayyu
ALAAMA	Wo'ikkidhdheesi olho miintatte armadha qaleema ikkaash.k'aalathadhde wo'iko kohxaasi tak'k'amadh.
XEERE	Tak'ik'a 15-20
NAQNO PUDHUNATTE	Haka dhelle 20
XAYTO	Xayto mi'aadhe qhorrate kittaa qakkadhenu hxafna
POOLETTAY	Qhorrate dhamma kitteema qakkadhe
MAAHXHXAD HDHE	Mi'aye qagha mulonu makaxkko kaardhatte; Heenna wo'ikitoosi kkaardhadhdhe inthawettay (Hxasoollakko, maraarro, ghaapko, peepe, miirna); eemadhakko takkassa
SILME	olho a eemadhi

- THAAYAMMIINE**
- Lellehami paayootatte dhelle qhoota heenna kaa'itha thunku qallinenu ye tak'k'ami. Kapay dhelle qhoota thorre saqkito kaa'itha illena laaghadhe. Husi dhelleesi olo na kaasqadhunna k'aalathadhde wo'ikitoosi thunku kollannenukki kodhasni .
 - Mi'aye tookko qhoota wo'iko huusundhina kaa'itha qallettay yenu ghartti taaki ho miiroodhi lighikka payni, hikkadhdi hasa lighaasi kaanasapa holu mi'ayissa laagghatatte kittatte thunku tooma apaqhhasnenu dhiktis .
- KOLLINSADHE**
- Dhelle pudhunissanna kittatte qagha, k'aalathadhde wo'ikitoosi kkaardhadhdhe qhawtho kodhdhe taaki pirittaane tak'k'amadhettay k'aalathadhde eemettay xeere dhamma ghapadhe
 - Xawwadhdho k'aalathadhdeeteesi dhiktisenu ghandhaqqakkooma k'aalathadhde wo'ikitoosi tooxe. Taaki, mi'ye dhamma alkasi payni, dhelle xeeri qalladhenna ghandhaqqakko kummaasa thunku tooxnenu kaasqadh .

ACHCHANTIINE

- Qhorrate kittatteema kkaardhadhdhe makaxxeeteesi xawwadha. Dhelle ye qakkadhonkinna qharra'itha kkaardhadhdhe makaxxeeteesi marat'adhe.
- Dhelle qakkadhe tupettay, kipeepissa kitteema kkaardhadhdhe makaxxeeteesi (He ahaqisi taaki he a koppuyi) pullindha. Kaardhdhe wo'ikitoosa tak'k'amadh. Holay dhelleesikka kaasqadhay. Mi'ayi monu dhakaadhakki huni lighti? Mooqale nu dhakaantikki lighti? Mi'aadhe takkassa thunku malse holasnenu faroote tex.
- Dhelle koro k'aark'k'arana mi'aye hibha qale xulaasikka qhamu ille ghapadhe alkasnessa hi'aasettay dhiktis (Miirna, maraarro, hxaso, ghaapko,). "Qhawho si'ilinna kittatte qagha muppayi." paypa kaasqadhay
- Dhelleete kuyyu thunku nu dhakaadhiisa isundhe kaasqadh. Dhelle kaardhdhe makaxkko huusundhi naasi heenna huusundhi qaleema kaarnnisa kapeema xawwadh.
- Eemadho, eemadho xikkadhe (Achchanto arasaasikka eema), Emma kapay heenadhdeesikka kodhe.

KOLLO Maazeesi Eeme Male

GHAPAYYO	Pishkko hayyu pana t'eena hayyu
ALAAMA	Meellessi hxupin heenna arasana tak'k'amadhe thuusundhiisi thaaya
XEERE	Tak'ik'a 20-25
NAQNO PUDHUNATTE	Haka dhelle 15
XAYTO	Dhelle qhorratte kitteema qakkadhenu xayto ghara, piyyeema pulamenu meezenu xayto ghara gharise
POOLETTAY	Dhelle qhorratte dhamma thunku qakkannenu kodhas, piyyeemakka shape gharise
MAAHXHXAD HDHE	Suro meezito
SILME	olho a eemadhi

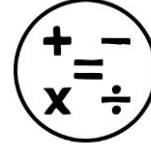
ALKASTTE

Heenna
waarshshito

Pako

Ho Dhihakkito
Pana Ho Arnnito

THAAYAMMIIN E

- Lelleehami na kittatte dhelle pudhunettay kodhdhinenki. Pudhunissanna kittatte mi'aye tookko taafakko, Dhelle pile qharo tookkonu tookkooma nu inthawe alkasnanki. Dhelle taafawhe kodhdhe payni nakayhinko huusundhinu he pankathadhe. Pudhunatte kittatte thunku ye ille dhappinnenu xayto ghara are gheeqasa. Dhelle he ehxe na t'iibhameesi tiqale hussa kodhmo huusundhi .
- Dhelle tookke tookke taafawhe kodhdhe payni ghaape alkasnanki. Husiisi kaanasa husinna Rakko yena qaghi. Mi'aye taafakko kodhdhekki ye o'i payni, Dhelle pil pudhunatte kittatte qaghaasi hele Pana naqale kodhdhe alkasna .

KOLLINSADH E

- Dhelle qhac'no pishkkito na qaghi pudhune qaleema Lelleehami kitteema kodhdhi alkasnanki. Dhelle thunku mala kaqqi oohameesi hela thaay. Holu hello qale mi'aye gheeqasiisi dhelle he pankathadhana (Pulhawhe, heelho amanami) qale ghapadhettay are gheeqasa
- Pudhune perre ghandhaqqa sheegha, mi'aadhe takkumma pana he kaanooma ille qale kodhadhettay pudhunadhde kodhdhe. Ille k'ak'aark'arettakka hxasoonnanki !

ACHCHANTIINE

- Qagho leqe leqeemana olho gheeqasa ille qale kodhadheesi dhellenu qalla. Kuyyu rakkoosi ille qale ishighetay pukkaqatte ille k'ark'arrenki.
- Maazessi piyyeema qafiisi (Ho lelleehame kuyyu noosi gharssami) kodhdhe gheeqasa. Dhelleesi pudhune izzexsa qhoot. Pudhune mulona kittatte o'o tookko taafakko kula kodh. Dhelle tookke pile pukkaqe mi'aye arettay naqale kodhadhe isundhe gheeqasa.
- Dhikkise tupettay, pudhunadhde yaxa thunku hillisiisi ooheppa korussa pudhunatte kittatte qagha ehxhe huusundhi t'iibhbhattay thunku theeminnenu nahohola.
- Dhelle kipeepe kitteema illaa hole. Pudhunettay kodhdhankinna mo'o thunku na qhaskadhiisa kaasqadh. Heenna pishkko arasaasi ye tak'k'amadhonkinna kodhdhana mo'o nu dhakaadhi?

KOLLO	Eennadhde Qhaallitakkito
GHAPAYYO	Pishkko hayyu pana t'eena hayyu
ALAAMA	K'aalathadhdhe heennaasi eeme, heennakki kodhe
XEERE	Tak'ik'a 20-25
NAQNO PUDHUNATTE	Haka dhelle 20
XAYTO	Dhelle qhorrate kitteema qakkadhenu pana shikkaare noosi xayto hxafna
POOLETTAY	Qhorrate dhamma kitteema qakkadhe
MAAHXHXADHD HE	Kkaardhadhdhe heennay (hxaso, maraarro, Miirna, peeppo, yorkko...) kkaardhadhdhe hiniqqitte taaki ansoladhdhe, kiraano
SILME	olho a eemadhi

ALKASTTE

heenna waarshshito

pako

THAAYAMMIINE

- Lellehami payyooteema dhelle thunku heenna huusundhiisi thunku qallineesi ye kaasqagh. Kapay Dhelle qhoota assaappo saqkito kaa'itha heennattay likkeemi hi'amni. Dhellipukmaqattethu ku qalline olona kaasqadhunna k'aalathadhdhe heennaasi thunku kollannenu isundhe k'aark'arra.
- Mi'aye tookko qhoota heennadhdheete qallettay yeghartti payni taaki miirrodhi payni mi'ayissa lagghatteesi qhamu laaghanenu hxasottay dhiktis
- Xeeri k'aalathadhdhe heennay Koro kohxa atooxina dhelle thunku pukqaqe thunku nappape alkanankinnu yena gheeqanti

KOLLINSADHE

- Dhellissa pudhunissanna kittatte qagha k'aalathadhdhe heennannu qhawtho kodhdhe payni kkaardhadhdhe taaki pirittaane tak'k'amadhattay eemepa xeere dhammattay likkase.
- Xawthammo k'aalathadhdheeste dhiktisenu k'aalathadhdheesi toox taaki mi'aytakko achcha payni k'aalathadhdheesi thunku thunku ghandhaqqakkooma tooxasenu kaasqadh
- Pudhune dhammanna dhelle kaardhdhe thuusundhiisi olho na apaqhsamiisi na thaayis. Kodhdhakka payni, xaytussana sorradhdhe.

ACHCHANTIINE

- Dhelleesi qhorrate kitteema illaa holas. ghandhaqqakkooma k'aalathadhdhe heennaasi (Hxasoollakko, maraare, Miirna, ghaapko, kishshaqe.....) tooxapa oli tak'k'amadhattay Lighnidhdhe kaasanna lighnidhdhessi nu hi'aas.
 - Mi'ye qagha mulonu kaardhdhe hiniqqitte tex pana heennissa gjandhaqqakkooma olissa arettay. Heenne qagha mulokka si'ile sheeghe gheeqasa.
 - Dhelle kkaardhadhdhe huusundhiisi thunku laaghanne (heenna ye armadhaas) hatupettay theemme.
 - Dhelle thunku qhaallitakko qhaalladhessa pana kaardhenu kaardheema thunku lallaaghamessa nu qalli. Qhaallitakkoosi shikkaarashenu akaaqadha payni, Kaardhdhe ghadadheesi kodhmottay hi'aase gheeqasa. Lighnonu: Mi'aye tookko hxasottay shikkaarasha payina miinte thuusu the hxasottay hoqqhito hi'aase gheeqasa. Dhelle takkassa heenna huusundhi hi'aase Pana pushunissa heelho hunkakki heenna hi'aasa. Thunku eemneppa kammatonkinnu xikkadhe.
- Arasso: Awo'a payni dhelle mi'aye nakapa'tha qagha payni thunku nakula laagha. neppa heennissa nu dhakadhaasi xeere likkasttehune gheeqasa.
- Xeere qagha payni, Simoone iyyana (Achchanto arasaasi eema), Emma kapay heennadhdheesi hi'aasettay xikkadhe.

KOLLO	Pishkko haaniisi lelleehise
GHAPAYYO	Pishkko hayyu pana t'eena hayyu
ALAAMA	Heennadhdhe pana lelleehame alkastte pishkkitona thunku mala ille tayessa xulsadhe; tiqadhe pishkkito pana ille tayeessi kolladhe.
XEERE	Tak'ik'a 20-25
NAQNO PUDHUNATTE	Haka Dhelle 20
XAYTO	Dhelle qhorratte kitteema thunku qakkannennu pana thunku kollannennu xayto hxafna
POOLETAY	Qhorratte dhamma kitteema qakkadhe
MAAXHXHDH ADHE	olho a eemadhi
SILME	lelleehamedhdhe ispoortatte (Qhoottakko 29)

THAAYAMMIN E	• Dhelle mulo ye paayyonkinna qharra'itha silmaasi apaqhqhase pana eemadhe thunku alkasnessa kodhas • Dhelle muloote silma qaleema kollinkadhdhe kodhdhenu xayto hxafna thunku sheeghneesi upadh..
KOLLINSADH E	• Gheeqasa payni dhelle takkumma taaki he eemadhe taaki apaqhatte rakko na qaghiisi eemadho kitteema thunku kodhdhineppa qakkadhonkinnu gharis. • Dhelle pudhune takkumanna silmissaasi eeme tupettay kasqinkadhdhenu maise holasnennu lakki kodhdheppa lallaaghamana pana qalladhe alkasna • Pudhunissanna dhelle pishkko erqo na kodhdhiisi nakitta kodhasenu kollidhdheesi thunku kodhasennu kodhas. Taaki thunku nu gharttinu kollidhdheesi yekodhdhonkinna silmaasi eemadhe. Dhelli pishkko huusundhi ho xeesa kodhenu onkadhdhe pile pulettay qhootadheni yenu gharu malettay eeme huusundhiisi olona kiiki

ACHCHANTIINE

- Kaasqadh: Qagho haahundhina kittatte thunku hxasoollawhe kodhdhintennu olho hune kodhasna qagha? Qagho haahu ho xeesa thunku kodhdhintinu hoho kodhasna mo'o?
- Dhelle kuyyu Thonthoone pana Juljule lelleehame alkastte kodhana silma hi'aasa thunku eemnennu qalli. Dhelleesi Thonthoone pana Juljule qaleema kodhdhattay kollussaasi thunku kodhdhinennu kodhas
- Dhelleesi poodhaxo salit'atte; kollinkadhdhe ispoortatte (qhoottakko 29)
- Silmissaasi eeme tupettay "Thonthoone pana lelleehame pishkkito mala lighakki kodhe? paypa kaasqadhay
- lelleehame alkastte pishkkitona ho pishkko noosi gheeqasa mo'o thunku kodhdhiisa a aray? Ho t'eena xeesa sheegha kodhdhe pana pishkkoosi pankathadhe thunku malaqqitti Koro kotta'iisi dhelle qaleema thorruyadha. Pishkko huusundhiisi pankathadha payni heenna xeesa thunku sheeghnekki kodhasi. Yi'e huusundhi pana lelleehame pishkkito heenna huusundhiisa mala qhamu kotta'anko okaasiisa ara.
- Kaasqadh: lelleehame alkastte pishkkitona heenna mo'o kodhdhine?
- Simoonettay xikko kollottay pana marra'ampawhe dhelleete qaleema xikkadhattay dhikkisa.

KOLLO

Xeeri Miiroodhina

GHAPAYYO	Pishkko hayyu pana t'eena hayyu
ALAAMA	Miirna pana miirnaasi ghapenu onkadhdheesi reehe
XEERE	Tak'ik'a 20-25
NAQNO PUDHUNATTE	Haka Dhelle 20
XAYTO	Xayto mi'aadhe qhorratte kittaa qakkadhenu hxafna
POOLETAY	Qhorratte dhamma kitteema qakkadhe
MAAHXHXADHD HE	olho a eemadhi
SILME	lilimo miiroodhi

ALKASTTE

heenna
waarshshito

pako

- THAAYAMMIINE**
- Mi'aye tookko henna huusundhiisi qallana yeghari payni taaki miiroodhi payni, hikkadhdiisi kaanasa pana mi'ayissa laaghghatteesi ghaapko male thunku apaqhqhasninu dhiktis.
 - Dhelle muloote ye paayyonkinna qharra'itha silmaasi eeme pana apaqhqhase thunku alkasessa upadh .
 - Nassadhe karqqithito heennadhheesi ghqpe noosi onke xeesay. Kodhmu miirnaami nakayi; Emma kapay, mi'aadhe xeeri heenna na c'annak'amenna taaki xeeri sale gheeqasenna karqqithito huusundhirraty thunku nassanne hi'aase alkasna.
- KOLLINSADHE**
- Gheeqasa payni dhelle takkumma taaki he rakko apaqhatte pana eemadhatte na qaghiisi dhelle hibhay miinteema it't'oosettay thunku qakkannenu pudhune gharise .
 - Dhelle pudhune dhamanna silmaasi hi'e tupettay kasqinkadhenu malsadhheesi kodhdhe tupettay lakki kodhdhineppa lallaaghamepa qalladhe alkasna .
 - Naasadhe karqqithito hoossi a arittay ehxhe k'upamettakki kodhdhamadhi. Mi'aye tookko ehxhe t'iibhbhina hxaso yenu dhakaadhi payni, ehxheesi hakkatakkko thunku k'upnenu mulottay thunku olo k'upninnu piyye miinte huusundhina qaghasa thunku eemnenu assaappo nu teex .

ACHCHANTIINE

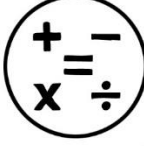
- Thunku dhelle hela thaaynenu wo'iko qawni qawni pana olho tookko tookko thunku pare kodhdhiisa peepe, Xeere tookkate isundhe kodhdhe ye allkasnekka. K'aalathadhhe kollinkito kodhdhatheesettay alkasamanay. Dhelle kaasqadh.
- Kifileesi ye eemonkinna qharra'itha, dhelle noosi qalli, qhoota heenna silma kaa; tha an i eemnaani, Kaasqadh: miiroodhana mullighi? A miiroodhi payni pishkko haanina kittatte mo'o ine dhakaadha?
- Dhelleesi hi'aas Kannata heenna miiroodhatte; Qhoottakko 3
- Kifileesi eeme tupettay; Kannata mooqale miiroodhi? Kannata miiroodhi payni moo kodhe thunku alkasiisa yaxa na kolladhi?
- Heenna haani dhikiti sale issi ine gheeqasana nasso karqqithito kodhe thunku ine gheeqastiisa dhelle noosi qalli. Nassadhe karqqithito kittatte dhelleesi kollis. A. Ehxtte thaahuusi t'iibhbhi. Piso thunku oshooqiisa sinsadh. Kittakata nassadhe payni karqqithito qila qhamu payiisa pana salaxa saama lokko dhihe. Lakki kula dhihankinna nassoosi lokko paye. Qhamu shaama liile kula lokko payeooa pakottay uffonki. Salax saama dhihana karqqithito qhamunku\ oodhdhiisa kodh.
- Dhelle qaleema nassadhe karqqithitoosi xeere 1-2 akkadhetay kolladhe. Husi miiroodhenna taaki heenna dhikita nu dhakaadha payni maaxaththo thunku kodhdhiisa na thaayis.

KOLLO

Kollinkadhdhe Xeesooma

GHAPAYYO	Pishkko hayyu pana t'eena hayyu
ALAAMA	He shoxome pana he t'eena sheegha kodhdhepa oladhenu onkadhdheesi reehe
XEERE	Tak'ik'a 15-20
NAQNO PUDHENATTE	Haka Dhelle 20
XAYTO	Xayto mi'aadhe qhorratte kittaa qakkadhenu hxafna
POOLETAY	Qhorratte dhamma kitteema qakkadhe
MAAHXHXADHD HE	kaardhadhdhe t'eena pana shoxomeesi hi'aasa (ilghe rikadhe, xarghge shoxome, shoxome, lelleehame alkaste pishkkitona, loqhqidhdhe pana dhishtooi yi'i)
SILME	olho a eemadhi

ALKASTTE

	
heenna waarshshito	pako
	
ho dhihakkito pana	ho arnnito

THAAYAMMIINE

- Lelleehami t'eena pana shoxomeesikki maraammari. Husi kasidhdhe gheeqasa. Emma kapay shoxome gheeqasaasi tiqadhattay mi'aye qagha mulonu ye taymannikka yaaxaray heenna kodhdhinikka. Laaghghatte pudhunatteesi tiqthadhattay pana mo'o kodhe thunku gheeqastiisa xulsadhe kodha, Kuyyankooma kollinkadhdhe shoxome tiqthadhattay dhelle ye alkasneesi olo palamisi. Lighnonu: Shoxomenu qandhe xeesa tayadhe mi'aadhe mulonua yetaymannikka.

- Dhelle apayni t'eena pana shoxomeesikki pana tiqthadhatte shoxome pana t'aanay ye are payni kaaradhdhe si'ilatte tak'k'amadhattay xeere pileesikka eeme gheeqasa. .
- lelleehame sikaaposenu mi'aadheesi pana kuyyaqqe yawunna ghandhaqqkooma Thchaartettay tak'k'amadhattay ikkume; assaappo dhelleeteesi haqisana tooxasadhen alkasna.

KOLLINSADHE	mi'aadhe	hantu
	Yaaye ooshi ilghe Yehxqaay	Shoxome ilghe rikadhe

ACHCHANTIINE

- T'eena pana shoxomeesi thunku mala tiqanniisa dhelle qaleema thorruyadh. Dhelleesi kaasqadh: "Mi'aadhe mu yiine?" Mi'aadhe pukkaqe thuusundhiisi mali shoxne? (Malse; Yaayadhdhe huusundhi thunku shoxome thuusndhi tiqannenu k'aark'k'aranki. Rikampakko ilgheeteesi ye sheeghekka. Orxxe pana olho lunthuqhqaasikki yi'ienki.....).
- . Dhelle oli hantuusi kollinkadhdhe qaleema thunku ikkaashnenu kaasqadh. "Hantu mo'o ayyiinti? Hantu mala t'eenamma pana shoxome kodhdhattay olannanki?" (Malse: ilgheesi rikadha, xarghgeesi shoxoma, pishkkoosi shoxoma, lelleehame pishkkitoosi kodhdha, loqhqidhdhe xeesooma pana dhishtidhdhekka yi'e.....)
- Dhelle are tupettay qhorratessi kaardhdhe paasaritona (T'eena pana shoxome tiqthadhe qale) to'on to'oni hi'aas. To'on to'oni tupettay kaardhdhissa thunku mo'o hi'aastiisa pana he xeesooma pana he t'eena thunku kodhdhinenu dhelleesi kaasqadh.
- Dhelle qaleema chkaardhadhdhe xikkadhindha. Mi'aye kodhmo xeesa c'ikadha kifilatte miinteema thunku it't'uyininu pana kollinkadhdhe tiqthadhatte kittatte tookkoosi thunku kodhdhininu kodhas. Kodhmussa arettay assaapadhana dhelle tookke achchinanki pana dhelle pilekka kodhmussa thunku mo'o kodhdhiisa kammalnanki. Mi'aye kodhmussaasi pareema kammati kifilatte miinteema lallaagham paayinenki.

KOLLO

Ano Pulthakko

GHAPAYYO	Pishkko Hayyu Pana T'eena Hayyu
ALAAMA	pulthakko xeesa thunku mala akodhdhe alkasniisa illena laaghadha.
XEERE	Tak'ik'a 20-25
NAQNO PUDHUNATTE	Haka Dhelle 20 children
XAYTO	Dhelle qhorratte kitteema qakkadhenu pana shikkaare noosi xayto hxafna
POOLETAY	Qhorratte dhamma kitteema qakkadhe
MAAHXHXADHD HE	<u>Ano pulthakko mat'aafa paasaritona, maankiyadhde (1dhelle 2ttay) qandhe</u>
SILME	olho a eemadhi

ALKASTTE

Nappape pa
tooxe

pako

THAAYAMMIINE

- Mat'aafaasi inthooseppa nappaponki pana heessi nappapameesi rakko male dhaghghapoose thunku alkasnenu kasqinkadhdeete hole.
- Dhelle muloote si'ilissaasi thunku eeme alkasnenu xayto tookkooma qakkanneppa mat'aafaasi seetto kula ghaponki. Xeeri nappapenna k'aalathadhdeesi ghothakottay tukke. Mo'okka dhelle nappapadhenu pukkaqe thusundhina he qhac'ooma kodhdhekka payni ligha pareema nappapatte pana assaappidhdhe Xawthame kollisatte qaghakki kodhdhinenki.!

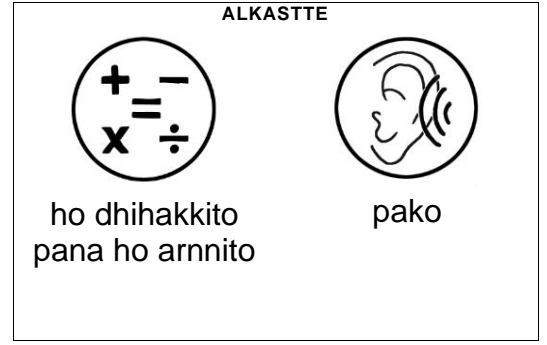
KOLLINSADHE

- Dhelle xeeri nappapadhenna muloote kat't'e mat'aafaasi eeme thunku gheeqaasi ara. Oli hasa dhelleesi miinte dhelle tookke miinteema qakkatheesettay kaasqadhe gheeqasa. Hasi kodhdhiti payni yexakka ye bhadhdhamunna dhelle kaanooma miinteema qakkadhe are.
- Pudhunadhde kaanoomanu taaki pudhunadhde dhelle ille lahxamenna dhelle lakki 2 haka saasasi olo hayunna qharra'itha laaghamettay kodhas. .

ACHCHANTIINE

- Ano pulthakkito mat'aafa paasaritona dhellenu riirettay nappapdha.
- Dhelle pulthawhe huusundhi qaleema kollinko sheeghe pana paasaro mat'aafissana kittatte qagha tak'k'amadhe alkasna yhannu kaasqadh. Kaasqadh :Pulthawhe naqsadhe moonukki gheeqasi? Pulthakko xeesa kodhdhenu hxaffo mala lighakki ashsheeghti?
- Dhelle qaleema "Pulthawhe hahyu c'ikadhanki" xikkadhanki. Dhelle thunku qhorratte kitteema shikkaarrennu kodhas. Mi'aye tookkussa kitteema shikkaarashettay "Pulthaw hayyu mulo c'ikadhanki..." ho payama. Olhu c'ikadhettay thorre hoqhhoosi dhikkisnanki. Isundhe qale mi'aye naqale qhoottashshe wo'aasi xayto hiisuusi hxurrapa holu qhrrattissanna xayto gheequadhe iso gheeqasa. Dhelle Pulthaw an uuma qale olho ille lighaasi thunku hela thaaynenu dhiktis.
- Xikkoosi xikkadhe tupettay dhelle wo'iko huusundhi qhamo mo'o kodhdhiisa qhhoti are maallay heelho huusundhi illay pulthunko xeesa kodhdhe onke mala lighattay hxffo nulhasppa hu alkase kaasaasi laaghatettay gharisa..

KOLLO	Awthame K'aalathadhheete
GHAPAYYO	Pishkko Hayyu Pana T'eena Hayyu
ALAAMA	K'aalathadhheesi xyto huusundhi arettay olho moonthito qaghaasi arasenu upadhe gheeqasa.
XEERE	Tak'ik'a 20-25
NAQNO PUDHUNATTE	Haka Dhelle 20 children
XAYTO	Dhelle noosi xayto hxafna qhorratte kitteema xawthamna, dhelle noosi lakki lakki kodhdhineppa kodhadhonkinnu xayto hxafna
POOLETAY	Dhelle 3 haka 4 si pudhunettay thunku qakkannenu kodhas
MAAHXHXADHD HE	Qakkadho, polookke mi'aye tookkito, mi'aye tookkito kuppaaayya takkassa
SILME	olho a eemadhi

- THAAYAMMIINE**
- Dhelle tookke tookke pileete kaanta xawthame k'aalathadhheeteesi pareemi arenki. Hu wo'eesi xawthammo k'aalathadhheetena eeme, holonki kodhmo lakkinkitoosi kifilatte lallaaghamettay xawthammo k'aalathadhheeteesi shiktis.
- KOLLINSADHE**
- Lakkintaane lakki Lelleehamiisi t'abheesakkooma kodhdhe alkasnanki. Pudhunissanna kittatte mi'aye qagha payni pishkko qhac'inko pana liqqakkooma qakkadhenu iso rakkisna.
 - Pudhune dhelle perre na dhammenna kittatte dhelle heelho kulaasi lakki lakki kodhe theemmasay. Hussa kodhe dhelle muloosi illetta thunku kodhanne pana kodhmo lakkinkitoosakka thunku kodhdhine kodhas .

ACHCHANTIINE

- Dhelle qhorratte kitteema thunku qakkannenu kodhas. Qhorratissa kittatte qakkadhakko a xawwadha. Qhawho tookkito olo huusu thunku xankanna qaghiisa k'aale qallaasi dhelle noosi qalli. Mi'aye tookko qakkadhakkooma thunku xankanninu wo'iko hiisuusi kaasqadh
- Dhelleesi: "Haydha!___ qakkadhakkooma qakkadhahi. K'aale thaani an ghapanni hoghamti. _____ xankanna qhamu qaghiis one qalline.
- Mi'aye tookko taaki lakki hahettay pana qakkadhakko kapeema xayto to'onsaama (kala'itha, korattay, miintettay) thunku kodhdhessa kaasqadhettay isundhe marra'ay. Dhelle qhorratte kittatte qhooti qakkannenu mi'ayissaasi xapidhdhe pile pileete hiinanki. Mi'aye tookko mi'aye qakkadhakkito kaatta qakkadhaasi hi'i alkasna. Holu tookko qakkadhakkito miinta'itha isundhe hiina. Qhawho to'okko ho qakkadhussa koray qhamu isundhe hiina. Husi qalladhe dhelle noosi hxaso teexi alkasna.
- Mi'aye to'on to'oninnu kuppaaayya pana ikkatha nu tex. Xaytidhdhissa t'iwwana kapa'itha qaghaasi hahettay hatupettay dhelle t'iwwa huusundhiisi xawwaddhettay pana atho qhamu qallatti kula thunku mittinenu kaasqadhettay (Payyo polookke t'iwwana kittatte qaghti) appayti. Thannu dhelle polookkeesi qandhe kitteema xulisnenki. K'aalathadhhe ahaqqittaasi thunku kollannenu kodhas. Atho polookkeesi "t'iwwana konnathito qagho" payti, pana dhelle t'iwwaasi konnatho korakki xawwadhonki
- Pudhuneesi karo lakki lakkiisa qhoot. Lakki lakki kifilatte kaalla konna konnaye thunku qakkannenu kodhas. T'iwwana pana maahxaththito Achchanto xaytonu xawthamiisi tharattay thunku teexnenu kollis. Lighnonu: Tookko qale "T'iwwissa kaptatte kutay" payina k'aark'k'arssapilekka t'iwwaasi xayto patiisa holasna. Hatupettay, modhampawhekka t'iwwa huusundhi pana xayto patisatteesi thunku naqale ghapamiisi hollepa are gheeqasa.